

אומנות מגויסת בסין

האומנות בשורות האידיאולוגיה הקומוניסטית בימי מאו טסה דונג ומהפכת התרבות. האומנות המודרנית בסין ככלי לגיבוש, מחאה וביקורת.
מרצה : בעז חדשי. מדריך טיולים במזרח. בעל תואר שני בחוג ללימודי אסיה אוניברסיטת חיפה.

מאו צה טונג האמין שהתודעה מעצבת את ההווה, ההפך מתורתו של מארקס. רצון האדם והאידיאולוגיה יכולים לשנות את המציאות! להטמעת האידיאולוגיה, הפיכתה למלהיבה ו"וולונטרית" גויסה האומנות. תעמולה, חינוך מחדש, סיסמאות, נאומים, קמפינים, שירים, מחזות ו"אופרות המודל" עיצבו את רצון האדם וגייסו את רוח ההתנדבות בעם.

העם הסיני אכן התגייס. לכיבוש הקרקע, להשפלת המתנגדים, לתיעוש הכפרים, להרג הדרורים המזיקים ולהערצה עצומה ליושב ראש מאו, גם במחיר של מותם של מיליונים ברעב.

מהפכת התרבות שבמרכזה פולחן אישיות עצום למאו, שלעומתה אפילו סטלין היה מסמיק, נקראת גם "מהפכת הפוסטרים". נראה את הפוסטרים, נשמע את השירים ונצפה, אולי אף נתלהב, בקטעים מ"אופרות המודל" שביימה אשתו של מאו, שחקנית במה בעצמה ומנהיגת "כנופיית הארבעה".

בימינו יש חופש פעולה רב יותר לאומנים בסין להתבטא ולהביע את דעתם- עד גבול מסוים. אומנותם של המיעוטים זוכה למקום של כבוד בפסטיבלים השנתיים, אך יש הטוענים שהיא משמשת את השלטון להציג אותם כ"אחרים", עממיים, כדי לגבש כך את זהות הרוב ואת עליונותו. באותה עת משמשת האומנות את המיעוטים להביע ביקורת ומחאה, בציורים ובידאו קליפ של שירי פופ. בבייג'ינג, שנחאי וערים גדולות נוספות קמו אזורים רחבים שבהם גלריות, מיצגי אומנות ובתי קפה המשתרעים על פני מספר רחובות. נראה שניתן להציג שם הכל, אך אומנים מודרנים שבוחרים בביקורת בוטה ומניפים "אצבע משולשת" לשלטון (תרתי משמע, פרטים בהרצאה) מסתכנים במאסר וצנזורה.

沿着毛主席的革命文艺路线胜利前进

היושב ראש מאו הוא השמש האדומה בליבנו. כרזה משנת 1969.

נוף סיני טיפוסים... אך במבט מקרוב היער אינו מורכב מעצים... מחאה סביבתית מקובלת בסין.

מחאה פוליטית מסוכנת ועדיף שלא תהיה בוטה.